

SLOVAN

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST

UMETNOST IN PROSVETO

UREDIL FRAN GOVEKAR

✦ ✦ LETO VI. 1908 ✦ ✦

Frans Zupančič

:: LASTNIKA IN TISK ::

: DRAGOTINA HRIBARJA :

::: V LJUBLJANI :::

II
66232

KAZALO.

PESMI.

Ana Petruška	292
Anka. Milan Pugelj	29
Afrodita in menih. Anton Aškerc	131
Atahualpov zaklad. Anton Aškerc	3
Balada. Vladimir Levstik	72
Bela žena. Janko Kersnik	354
Brez solnca. Cv. Golar	232
Cilji. Jos. Premk	311
Dalmatinova biblija. Vladimir Levstik	215
Dama v črnem. Alojzij Gradnik	165
Da mi umreš E. Gangl	171
Giordano Bruno. Anton Aškerc	195
Grobar Merkun. Anton Aškerc	3
Hajduk. Anton Aškerc	4
Hautvillerska legenda. Anton Aškerc	67
Hrepenenje. Cv. Golar	232
Iz žarkov. Cv. Golar	25
Jaz. Vojeslav Mole	58
Jutro. Jos. Premk	304
Kod si hodil? Janko Kersnik	353
Kongres na Araratu. Anton Aškerc	172
Ko nikoli. Vladimir Levstik	15
Kurgan. Petruška	291
Ljubici. Milan Pugelj	249
Majniški decrescendo. Adolf Robida	180
Majski sonet. Vladimir Levstik	179
Melanholičen sonet. Cv. Golar	232
Metliška balada. Anton Aškerc	35
Moja pesem. Vladimir Levstik	40
Mojemu solncu. Ivan Ivanov	321
Molitev. Cv. Golar	248
Morje. Milan Pugelj	183
Mrtva ljubezen. Cv. Golar	249
Mrzle so besede tvoje . . . . . Griša	244
Narodna pesem. Cv. Golar	147
Narodna pesem. Janko Kersnik	353
Na Trubarjevem domu. Milan Pugelj	201
Nekoč. Janko Leban	329
Nekdaj. Vladimir Levstik	377
Nemi pozdravi. Ivan Nezvan	311
Nova zemlja. E. Gangl	104
Pesnikov epitaf. Petruška	292
Pod križem. Ivan Nezvan	99
Poljska pesem. Cv. Golar	118
Pomlad. Milan Pugelj	164
Pomladanski soneti. Ivan Ivanov	163
Pričakovanje. Petruška	292
Prost! Vojeslav Mole	51
Prvemu slovenskemu piscu. Ivan Ivanov	215
Res ne vem. Griša	254

Revizija. E. Gangl	116
Sanjarjenje. Ivan Ivanov	376
Sentimentalnost. Griša	244
Silhueta. Adolf Robida	9
Slovenski pesnik. A. Aškerc	227
Slovesa dan. Ivan Ivanov	254
Sonet za Mercedes G. Alojzij Gradnik	184
Šah Nasreddin potuje. Anton Aškerc	132
Ščip vasovalec. Janko Kersnik	353
Tiha pesem. Vladimir Levstik	40
Trubarju. Vladimir Levstik	196
Trubarjevim manom. Cv. Golar	201
Uskok. Milan Pugelj	249
Ver sacrum. Vladimir Levstik	9
Vožnja. Vladimir Levstik	280
V samostanu. Petruška	292
V samoti. Rusmir	300
V svobodi. Cv. Golar	25
V urah hrepenenja in žalosti. Ivan Ivanov	331
Zasanjal bi? Cv. Golar	108
Zemlja. Jos. Premk	340
Zmaga! E. Gangl	250

PRIPOVEDNI SPISI.

Barčica po morju plava . . . . . Novela. Dr. Ivo Šorli	237, 262, 305
Deželna vinska klet. Humoreska. Fr. Milčinski	106, 133
Gospa Melita in Aristidov učitelj. Historija. Vladimir Levstik	259
Gospod Vladimir. Noveleta. Milan Pugelj	216
Jutro. Črtica. Ivan Lah	101
K materi. Črtica. Andrej Rapè	148
Kmet Gregorač in „svetnica“. Črtica. Vladimir Levstik	355
Koča za vasjo. Črtica. Vladimir Levstik	363
Koledniki. Črtica. Milan Pugelj	228
Lilije. Noveleta. Dr. Ivo Šorli	69, 112
Mimogrede. Črtica. Dr. Ivo Šorli	357
Mladoletje. Novela. Vladimir Levstik	21, 52, 92, 122, 151, 181, 245, 281
Moj prvi učitelj. Črtica. Ksaver Meško	5
Na VIII. oddelku. Novela. Volodja Kuret	36, 83, 117
Nazaj. Črtica. Dr. Ivo Šorli	323
Nazaj v planinski raj! Spomini na S. Gregorčiča). Vatroslav Holz	346, 358
Po spoznanju dvomov in zmot. (Spomini na S. Gregorčiča.) Vatroslav Holz	250
Povodenj. Črtica. Milan Pugelj	166
Pravica revnih. Črtica. Dr. Ivo Šorli	376
Škrat. Novela. Milan Pugelj	293, 332, 372

Vida. Novela. Milan Pugelj	46, 85	Gregorčič Simon: Poezije. Fr. Govekar	95, 255, 348
V predsmrtnih slutnjah. (Spomini na S. Gregorčiča.)		Gramatik der neuslavischen Sprache von Ign. Hošek.	
Vatroslav Holz	16	Fr. Krašovec	379
Znojilškovi. Povest. Jos. Premk	204	Gruden Jos. dr.: Cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije.	
		Fr. Govekar	256, 288

DRAMATSKI SPISI.

Epilog. („Na smrt obsojeni“). Ksaver Meško	26
Iz devete dežele. Predpustna igra. Jakob Dolinar	272, 301
Mary. Drama v enem dejanju. Adolf Robida	76

POUČNI SPISI IN ČLANKI.

Ali naj prevajamo iz hrvaščine v slovenščino. Dr. A. Bazala — Dr. Fr. Ilešič	233
Felicijan Trubarjeva hiša v Ljubljani. P. pl. Radics	220
Literarno pismo. Vladimir Levstik	10
Matija Grbič. Sodobnik P. Trubarja Ivan Steklasa	312, 343
Novo češko gledališče v Pragi. Fr. Govekar	57
O blaznicah in blaznikih. Dr. Fr. Göstl 144, 186, 266, 330, 362	
Polarna sfinga. Inženjer Ferdo Lupša	366
Po slovanskem jugu. Potopis. Ante Beg 42, 90, 119, 138, 175, 270, 299, 341	
Primož Trubar kot človek. Fr. Govekar	211
Primož Trubar in glasba. P. pl. Radics	221
Primož Trubarjeva hiša v Ljubljani. P. pl. Radics Reformacija. Aforizmi. Ivan Lah	197
Ruska književnost l. 1907. P. Miklavc	285
Slovenska literatura v knjižnicah naših srednjih šol. Janko Kessler-Podgorjanski	277, 308
Smrt majke Jugovičev. Adolf Robida	74, 110

KNJIŽEVNOST.

Abditus: Reformacija in socialni boji slovenskih kmetov	318
Abram-Ševčenko: Kobzar	95
Arnold Gjuro: Čeznuča i maštanja. Dr. Fr. Ilešič	62
Aškerc Anton: Primož Trubar. Fr. G.	224
Aškerc Anton: Jadranski biseri. Fr. Govekar	27, 60
Barle Janko: Popis župa u Donjoj Slavoniji	95
Beg Ante: Slovensko-nemška meja na Koroškem	191
Bezjak J. dr.: Posebno ukoslovje sloven, učnega jezika v ljudski šoli	127
Brückner Aleksander: Dzieje literatury polskiej u zarysie	159
Cankar Ivan: Zgodbe iz doline šentflorijanske. M. Pugelj	128, 378
Carniola	256
† Čech Svatopluk. Iv. Lah	157, 191
Černej Ljud. in A. Štupica: Nazorni nauk	126
† Deželić Gjuro	27
† Derenčin Marijan	157
Detela Fran: Prihajač	379
Dimnik Jakob: Domače ognjišče	62
Drtina Franc: Razvoj mišljenja evropskega ljudstva. A. Aškerc	255
Dostojevskij F. M.: Zločin in kazen. J. Š.	127
Dvořak Rudolf: Dejiny markkrabství moravského	63
† Dvorský Frant. Iv.	157
Grafenauer Ivan: Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. Adolf Robida	287, 316

Gregorčič Simon: Poezije. Fr. Govekar	95, 255, 348
Gramatik der neuslavischen Sprache von Ign. Hošek.	
Fr. Krašovec	379
Gruden Jos. dr.: Cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije.	
Fr. Govekar	256, 288
Hegemann Ottmar dr. phil.: D. M. Primi Truberi. T. H—c.	224
Hegemann Ottmar dr.: Zu Primus Trubers 400jährigem Geburtstag	288
Choiński T. Jeske: Bliskawice. P. M.	159
Hošek Ign.: Vseslovanski jezik	379
„Hrvatska Smotra“. Dr. Fr. Ilešič	62
Hurban Vajanski: Sobrane diela	63
Hurban Vajanski: Suha grana	95
Izobraževalna knjižnica. A. Aškerc	255
Jerajeva Vida: Pesmi. A. d. Robida	378
Kálidása: Sakuntalā. Prevel dr. K. Glaser	317
Kette Dragotin: Poezije. Ljudska izdaja	318
Kipling Rudyard: Džungla	318
Knjige društva sv. Jeronima v Zagrebu	127
Koledar za kmetovalca l. 1908	28
† Kranjčević Silv. Str	382
Kreidorf E. — Zupančič Oton: Palčki Poljanci	27
† Markovičeva Marija (Marko Vovčok)	157
Marx Karl in Engels Friderik: Komunistični manifest	95
† Matavulj Simo	157
Matice Slovenske 158. odborova seja	157
Medved Anton: Za pravdo in srce. Adolf Robida	60, 95
Meško Ksaver: Na Poljani. M. Vasičeva	59
† Miletić Stj. pl.	379
Murnik Rado: Najhujši sovražniki. Dr. Fr. Göstl	157
Müller Arnošt: „Konec samostalnosti polské a pokusy její obnoveni.“ P. M.	95
Myslík Julius: Protokol světového kongresu Volné Myšlensky r. 1907 v Praze	159
Načov N.: Na Carevec	160
Naše Slovensko	28
Neruda Jan: Kritické spisy. F. G.	63
† Pavlik Josip	157
Prijatelj Ivan dr.: O kulturnem pomenu slovenske reformacije	318
Perušek Rajko: Gorski venec. Adolf Robida	287
Pesek Anton: Stepa ljubezen. F. G.	155
Pintar Luka: Zbornik. Adolf Robida	191
Podkrajšek Hinko: Obrtno zakonoznanstvo	27
Podlesnik Ivan: Knjigovodstvo	62
† Potkanski Karol	159
Premrou Svitoslav: Vtiski s prvega združnega shoda na Dunaju l. 1906.	191
Přibil Dragotin: Šola in dom	126
Promet in gostilna. A. R—a	287
Sergej fon Stejn: Slavjanskije poety	192
Slovenska Matica	128
Slovenske pesmi na izprehodu po Italiji. Mara Gregorič	349
Sienkiewicz H.: „Brez dogme“ in Na polju slave. P. Miklavc	28
Svetina dr. Ivan: Katoliški verouk	349
† Španić Stjepko dr.	127
† Šuman Josip	379
Schreiner H. in dr. Jos. Tominšek: Pedagoški letopis	126
Štrekelj dr. Karel: Slovenske narodne pesmi. Adolf Robida	190

† Todorović Pero. F. G.	28
Tolstoj Lev N.: Ana Karenina F. G.	29
Tolstega 80letnica	379
Tomineš Jos. dr.: O reformi mature	191
Trdina Janez: Bajke in povesti	317
Trubar Primož in sloven. reformacija Fr. G.	191, 256
Trubar Primož in slovensko časopisje	256
Trubarjev jubilej in slovensko časopisje	350
Trubarjev zvon	224
Volná Myšlenka	256
† Wypiański Stanislav. P. M.	29
Zabavna knjižnica Slovenske Matice. Adolf Ro- bida	155
Zabojecka Marija: Gromnice. P. M.	159
Ze slovanských hor. Fr. Govekar	157
† Žemčuznikov Al. Mih.	318

GLEDALIŠČE IN GLASBA.

Aljaž Jakob: Mešani in moški zbori	318
Bajuk Marko: Slovenske narodne pesmi. III. zv.	288
Borštnik Ignacij	95
Borštnikova Zofija	95
Cankar Ivan: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Fr. Govekar.	29, 63
Foerster Anton	96
Gerbič Fran: Slovanske himne	160
Glasbene Matice dva koncerta	31
Koncert pevske zveze moravskih učiteljev. F. G—r. 96, 160	
Koroščeva Mira	382
Krek dr. Gojmir: Novi akordi	318
Nigrinova Vela	95
Parma Viktor: Nečak	96
Parma Viktor: Mina-valček	288
Parma Viktor: O, te ženske!	288
Prelovec Zorko: Idrijske narodne pesmi	318
Robida Adolf: V somraku. F. G—r.	63
Slovensko gledališče	382
Spominski večer Simona Gregorčiča. Glasbena Ma- tica. F. G—r.	96, 128

UMETNOST.

Gaspari M.: „Idila“ in Berneker Fr.: „Oton Zupančič“	31
Magolič Srečko: Ob ustju Ljubljane. Z.	31
Magolič Srečko: Jubilejni most čez Ljubljano. Z.	96
Peruzzi Svitoslav: Trubarjev spomenik	160, 318, 350
Tretja jugoslovanska umetniška razstava v Zagrebu	350

RAZNOTEROSTI.

† Majdič Peter	128
Pertot dr. Simon. Jos. H—a.	30
Slovenskim prelagateljem. Vladimir Levstik	64

NAŠE SLIKE.

Abel. (Kiparska skupina)	284
Arndt W. L.: Bolgarska pastirica	321
Arndt W. L.: Bolgarska kmetica	359
Becić V.: Tkalka	332
Bellini Giovanni: Vstajenje Kristovo	188
Bosna: Po novi železniški progi ob Miljački in Prači.	139
Bosna: Klanec ob Miljački. (Fotografija)	137

Bosna: Partija med drinjskim mostom in Višegradom	185
Bosna: Bošnjaki pričakujejo prvega vlaka nove že- leznice. (Fotografija)	175
Borštnikova Zofija. (Fotografija)	73
Böttinger Hugo: V podvečer	250
Bukovac Vlaho: Grof Janko Drašković. (Umet- niška priloga X. zv.)	
Čech Svatopluk. (Fotografija)	155
Consul Štefan (Portret)	211
Crnčić C. M.: Starec s pipo	149
Crnčić C. M.: Morje. (Umetniška priloga III. zv.)	
Crnčić C. M.: Na ribjem trgu. (Umetniška priloga XII. zv.)	
Čajnica (Fotografija)	141
Dekle iz Konavlja. (Ilustracija)	42
Dubrovnik. (Fotografija)	297
Foerster Anton. (Fotografija)	96
Gobelin v palači maltanskega priorata na Mali strani v Pragi	105
Iveković Oton: Kosci. (Umetniška priloga VI. zv.)	
Iveković Oton: Pozlačeni cvet. (Umetniška pri- loga XII. zv.)	
Jurič-Zagorka Marija. (Fotografija)	316
Kobilčeva Ivana: V pravoslavni cerkvi	12—13
Kovačević Ferdo: V mraku. (Umetniška pri- loga IX. zv.)	
Kubeš Karel: Relief	305
Lah Ivan. (Fotografija)	101
Levstik Vladimir. (Fotografija)	21
Liebl Oton: Sveta noč. (Umetniška priloga II. zv.)	
Magolič Srečko: Ob Ljubljani. (Umetniška priloga II. zv.)	
Medović C. M.: Frančišek Asiški. (Umetniška pri- loga I. zv.)	
Medulič (Schiafone) Andrija: Pietà. (Umetni- ška priloga VI. zv.)	
Melkus Dragan: S Fruške gore	265
Memling Hans: Razpenjanje Kristovo	169
Meško Ksaver. (Fotografija)	5
Mostar	45
M. J.: S polja	370
Mrkvička Ivan: Bolgarska žena	327
Mrkvička Ivan: Bolgarsko dekle. (Umetniška priloga XI. zv.)	
Myrbach pl. Fel.: Pred cerkvijo	353
Myrbach pl. Fel.: „Nocoj je en lep večer . . .“	354
Myrbach pl. Fel.: Mlin pri Velikovcu	371
Nigrinova Vela. (Fotografija)	89
Novo češko gledališče v Pragi. (Risba)	57
Pavačić J.: Vestalke. (Umetniška priloga XI. zv.)	
Pertot dr. Simon. (Fotografija)	30
Peruzzi Svitoslav: Primož Trubar. Doprsni kip	201
Praga: Cerkev sv. Nikolaja v Pragi	86
Preissig Vojteh: Ovčar	36
Preissig Vojteh: Sneg.	59
Preissig Vojteh: Študija	259
Preissig Vojteh: Vinjeta	262, 345, 271
Preissig Vojteh: Kočica. (Vinjeta)	269
Preissig Vojteh: Sanje	272
Preissig Vojteh: Ovčar s čredo pod cvetočim kostanjem	272
Preissig Vojteh: Moja zvezda	291
Preissig Vojteh: Sedem gavranov	364
Pugelj Milan. (Fotografija)	166

Reisch Gregor: Typus Musices	221	Šantel Saša: Trubar Primož. (Umetniška priloga VII. zv.)	
Renarić Drag: V jeseni. (Umetniška priloga IV. zv.)		Schlosser R.: Supraporta	227
Rim s cerkvijo sv. Petra	99	Schlosser R.: Iz pravljice	293
Rim: Forum Romanum	280	Schöngauer Martin: Križev pot	165
Robida Adolf. (Fotografija)	76	Šorli dr. Ivo. (Fotografija)	69
Rodin Avguste. (Fotografija)	109	Šubic Jurij: Sv. Magdalena. (Umetniška priloga I. zv.)	
Rubens: Sv. Ambrož in cesar Teodozij. (Umetniška priloga V. zv.)		Schwaiger H.: Študija	311
Segantini Giovanni: Na planini. (Umetniška priloga VIII. zv.)		Tišov Ivan: Pod javorom	249
Segantini Giovanni: Ave Maria!	245	Tratnik Fran: Po beračevi sezoni. (Umetniška priloga IV. zv.)	
Skalova Marija. (Fotografija)	121	Tratnik Fran: Malopridni sin. (Umetniška priloga V. zv.)	
Slaviček Anton: Staro mesto. (Umetniška priloga X. zv.)		Tratnik Fran: Študija	133
Smrekar Hinko: Deseti brat. (Vinjeta)	5	Vilharjeva Bogumila. (Fotografija)	151
Smrekar Hinko: Mučeniki. (Umetniška priloga VII. zv.)		Zagreb: Jugoslovanska razstava: Srbski oddelek	228
Staeger Ferdinand: Po zimi	301	Zagreb: " " Hrvatski oddelek	233
Sterle Franjo: Noč na cerkniškem jezeru. (Umetniška priloga III. zv.)		Zagreb: " " Bolgarski oddelek	237
Sterle Franjo: Na polju. (Umetniška priloga VIII. zv.)		Zagreb: " " Odbor razstave	255
		Zeyer A.: Pulj. Campo Santo	266
		Žena iz Konavlja. (Ilustracija)	41

